

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПРАВООХОРОННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
Кафедра адміністративно-правових дисциплін**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО»**

освітньо-професійна програма
рівень вищої освіти
код та назва галузі знань
код та назва спеціальності
вид дисципліни
мова викладання

«Право»
перший (бакалаврський)
08 «Право»
081 «Право»
обов'язкова, ОК - 26
українська

Науково-педагогічний працівник – Ковалів Мирослав Володимирович,
к.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності
(mkovaliv@ukr.net)

Розробник Силабусу навчальної дисципліни
«Міжнародне публічне право»:

Завідувач кафедри
адміністративно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та
правоохоронної діяльності
Львівського державного
університету внутрішніх справ,
к.ю.н., професор

Ковалів Мирослав Володимирович

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри адміністративно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

Протокол № 5 від 03.02.2025 р.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Семестр навчання – 5-й

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90

1.2. Анотація

Сьогодні деякі вчені та політики заявляють про кризу в міжнародному публічному праві. Мовляв не всі держави дотримуються норм міжнародного публічного права, існують багато норм міжнародного публічного права, які суперечать одні одним, міжнародні суди при вирішенні спорів в основу рішень покладають не лише міжнародні договори, а й політичну доцільність, економічні відносини. Але якщо і погоджуватись з цим твердженням, слід зазначити, що відповідна криза не призведе до зникнення міжнародного публічного права, вона, навпаки, приведе до нового етапу розвитку міжнародного права.

Вивчення навчальної дисципліни має важливе значення для підготовки майбутніх юристів і дозволяє ознайомити здобувачів вищої освіти із системою юридичних принципів і норм договірної і звичаєвої характеру, що регулюють відносини між державами та іншими суб'єктами міжнародного публічного права з метою забезпечення миру і співробітництва.

1.3. Мета вивчення дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» полягає в формуванні у здобувачів вищої освіти належного загальнотеоретичного рівня стосовно засад функціонування міжнародного публічного права, механізму вирішення спорів між суб'єктами міжнародного публічного права, міжнародно-правової нормотворчої та правозастосовчої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни має важливе значення для підготовки майбутніх юристів; прищепленні здобувачам вищої освіти спеціальності 081 «Право» необхідного комплексу знань, вмінь і навичок, необхідних для професійного виконання своїх обов'язків у сфері міжнародного публічного права.

2. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» спрямована на розвиток у здобувачі вищої освіти таких **компетентностей**:

Очікувані інтегральні компетентності:

- здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Очікувані загальні компетентності:

ЗК 1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 2 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 3 - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 4 - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 7 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 8 - здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК 11 - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 13 - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 14 - цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

Очікувані спеціальні (фахові) компетентності:

СК 5 - здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права;

СК 6 - здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України;

СК 8 - здатність застосовувати правові принципи та доктрини;

СК 10 - здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;

СК 12 - здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;

СК 13 - здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

За результатами оволодіння знаннями та навиками з цієї навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти можуть набути таких **програмних результатів навчання** (далі – ПРН):

ПРН 2 - знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини;

ПРН 3 - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;

ПРН 4 - знати та розуміти основи права Європейського Союзу;

ПРН 6 - оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему;

ПРН 8 - застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права;

ПРН 11 - мати базові навички риторики;

ПРН 12 - доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло

ПРН 19 – пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

ПРН 20 - виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

3.СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Для здобувачів вищої освіти навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності:

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	інд	с.р.		л	с/п	лаб	інд	с.р.
Тема 1. Поняття та особливості сучасного міжнародного публічного права План лекційного заняття: 1. Генеза міжнародного публічного права. 2. Поняття та сутність міжнародного публічного права. 3. Система міжнародного публічного права. 4. Джерела міжнародного публічного права.	11	2	2/-	-	-	7	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання та правонаступництво в міжнародному публічному праві План лекційного заняття: 1. Основні принципи міжнародного публічного права. 2. Поняття та види	11	2	-/2	-	-	7	14	2	2	-	-	10

суб'єктів міжнародного публічного права. 3. Визнання в міжнародному публічному праві. 4. правонаступництво в міжнародному публічному праві.												
Тема 3 Право міжнародних договорів План лекційного заняття: 1. Поняття і джерела права міжнародних договорів. 2. Поняття міжнародного договору, його структура та форма. Класифікація міжнародних договорів. 3. Порядок і основні стадії укладення міжнародних договорів. Форми надання державами згоди на обов'язковість міжнародного договору. 4. Дія та припинення дії міжнародних договорів. Тлумачення міжнародного договору.	11	2	2/-	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Тема 4. Право міжнародних організацій та міжнародні конференції План лекційного заняття: 1. Історичні аспекти створення міжнародних організацій. 2. Поняття і види міжнародних організацій. 3. Правосуб'єктність міжнародних організацій. 4. Організація	11	2	-/2	-	-	7	11	2	-	-	-	9

Об'єднаних Націй: історія створення, правовий статус, органи. 5. Регіональні міжнародні організації. 6. Міжнародні конференції.												
Тема 5. Територія у міжнародному публічному праві План лекційного заняття: 1. Міжнародно-правові питання території. Правовий режим територій. 2. Державна територія та її складові частини. 3. Правові підстави за засоби зміни державної території. 4. Державні кордони, види, способи встановлення, правовий режим.	11	2	2/-	-	-	7	13	2	2	-	-	9
Тема 6. Дипломатичне та консульське право План лекційного заняття: 1. Поняття дипломатичного та консульського права. Органи зовнішніх відносин держав. 2. Дипломатичні та консульські представництва держав, їх функції. 3. Дипломатичні та консульські привілеї і імунітети.	11	2	2/-	-	-	7	9		-	-	-	9
Тема 7. Міжнародне гуманітарне право та захист прав людини План лекційного заняття: 1. Поняття галузі	11	2	2/-	-	-	7	9	-	-	-	-	9

міжнародного гуманітарного права. 2. Міжнародні стандарти у сфері прав людини та їх закріплення в міжнародних документах. 3. Міжнародно-правова регламентація правового становища населення. Правовий стан іноземців, осіб без громадянства (апатридів), осіб з подвійним громадянством (біпатридів). Міжнародно-правові питання громадянства. Право притулку. 4. Міжнародні органи із захисту прав людини. Європейський Суд з прав людини.												
Тема 8. Відповідальність у міжнародному публічному праві та мирні засоби розв’язання міжнародних спорів План лекційного заняття: 1. Поняття та підстави міжнародно-правової відповідальності. 2. Поняття та види міжнародних правопорушень. 3. Види і форми відповідальності. 4. Обставини, що виключають відповідальність держав. 5. Міжнародно-правова відповідальність міжнародних організацій.	13	4	-/2			7	11	2	-	-	-	9

6. Міжнародна кримінальна відповідальність індивідів												
7. Мирні способи вирішення міжнародних спорів.												
Екзамен												
Всього годин	90	18	10/6	-	-	56	90	10	6	-	-	74

3.2. Методи контролю

3.2.1. Контрольні заходи із навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» охоплює **поточний та підсумковий контроль успішності**. Підсумковий контроль успішності з цієї навчальної дисципліни включає семестровий контроль здобувача вищої освіти. Семестровий контроль проводиться у формі письмового екзамену.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять, оцінювання самостійної роботи, й має за мету перевірку рівня знань, умінь та навичок, здобутих здобувачем вищої освіти.

Методами поточного контролю з навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» є: усне опитування, яке включає перевірку знань відповідного теоретичного матеріалу та правильність виконання практичних завдань (тестів, задач, а також інших практико орієнтованих завдань); письмовий контроль; виступи з попередньо визначеної проблематики (рефератів) та їх колективне обговорення; участь здобувача вищої освіти у науковій роботі; врахування рівня активності на семінарських/практичних заняттях та відвідування лекційних занять; виконання завдань для самостійної роботи.

3.2.2. Засобами поточного контролю з навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» є: навчальні та додаткові питання до кожної теми, що містяться у методичних матеріалах для семінарських та практичних занять; запитання та завдання для самостійного контролю; аналітичні та аналітично-понятійні завдання; задачі; схематичні завдання; практичні завдання; вправи на самостійність мислення; реферати, доповіді; завдання для ділових рольових ігор; тестові завдання тощо.

Теоретичними засобами діагностики поточної успішності є:

- усне опитування, яке включає перевірку знань відповідного теоретичного та нормативного матеріалу, правильність та обґрунтованість вирішення практичних завдань;
- письмовий контроль (виконання тестових та теоретичних завдань під час проведення навчальних занять);
- оцінювання виступів та доповнень;
- оцінювання участі здобувача вищої освіти у науковій роботі;
- врахування рівня активності на семінарських та практичних заняттях.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

4.1. Навчальні заняття з навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» проводитимуться у змішаному форматі: лекції - із використанням дистанційних технологій, семінарські/практичні - очно.

Консультації та відпрацювання занять з навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» будуть проводитися очно на кафедрі адміністративно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

Допуск до підсумкового контролю здійснюється відповідно Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

4.2. Система оцінювання. Поточне оцінювання виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється за національною шкалою та фіксується науково-педагогічним працівником у журналі обліку роботи академічної групи.

Поточна успішність навчання здобувачів вищої освіти оцінюється за чотирьохбальною шкалою:

«Відмінно» – здобувач вищої освіти глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно й логічно його викладає, правильно обґрунтовує прийняття рішення, уміє самостійно узагальнити і викласти суть розглянутої проблеми, не відчуває труднощів з відповідями при зміні завдань, з можливих варіантів вибирає найкращу відповідь.

Адекватно вміє дати узагальнену характеристику теорії і практиці. Вміє переносити теоретичні знання у площину практики. Вміє робити правильні висновки.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 90-100% завдань.

«Добре» – здобувач вищої освіти твердо знає весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей при виборі відповіді, тобто вибирає правильну, але не найкращу відповідь; правильно застосовує теоретичні положення при розв’язанні практичних завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти викладач змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді.

Вміє розв’язувати ситуаційні завдання середньої важкості.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 71-89% завдань.

«Задовільно» – здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру.

Здобувач вищої освіти спроможний розв'язати прості завдання.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав 60-70% завдань.

«Незадовільно» – здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні основних положень курсу, з великими труднощами використовує теоретичні відомості при виконанні завдань.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав не більше 59% завдань.

Підсумкова кількість балів навчальної дисципліни, яка завершується екзаменом обчислюється за результатами накопичення балів поточного контролю (аудиторної – до 40 балів та самостійної роботи – до 10 балів) та підсумкового контролю (екзамену – до 50 балів).

4.3. Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання видів самостійної роботи:

1. Реферат - виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 8–10 сторінок основного тексту, із обов'язковим публічним захистом – 3 бали;

2. Презентація – не менше 20 слайдів – 2 бали;

3. Аналіз судової практики (не менше 5 судових рішень із обраної тематики) – 3 бали;

4. Проєкт документа (не менше 5) – 2 бали;

5. Есе на обрану правову тематику – 2 бали.

Здобувачі вищої освіти, які беруть активну участь у навчальній та науковій роботі, можуть здобути додаткові бали з навчальної дисципліни, які додаються до суми балів підсумкової семестрової оцінки.

Максимальна кількість додаткових балів не має перевищувати 10 балів.

Перелік видів робіт, за які можна отримати додаткові бали міститься у Положенні про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінювання результатів навчання у формі письмового **екзамену** науково-педагогічним працівником кафедри, який викладав лекційний курс.

Система оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» у формі екзамену проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

Основними засобами підсумкового контролю у формі екзамену є білети.

Екзаменаційний білет складається із п'яти теоретичних питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 10 балів.

Кількість балів, отриманих під час складання екзамену, не може бути більшою за 50 балів.

У разі, якщо здобувач вищої освіти під час складання екзамену отримав менше 20 балів, екзамен вважається складеним на «нуль» балів, а в заліково-екзаменаційну відомість виставляються тільки бали, отримані за результатами поточного контролю.

Якщо підсумкова кількість балів менша 60, здобувач вищої освіти вважається таким, що отримав оцінку «незадовільно» та ліквідовує академічну заборгованість за окремим графіком на визначених вище умовах. Здобувач має право покращити результати поточного контролю до моменту ліквідації академічної заборгованості.

У разі повторного нескладання екзамену, ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання, отриманих у результаті поточного контролю за 100-бальною шкалою.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється у формі усного опитування перед комісією за екзаменаційними білетами, що складаються із п'яти теоретичних питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 20 балів. При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може отримати не більше 70 балів.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з теоретичних питань під час контрольних заходів з навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» відбувається на підставі таких критеріїв:

- 1) правильність відповідей на запитання (вірність, чіткість і досить глибокий виклад ідей, понять, фактів і т.п.);
- 2) повнота і лаконічність відповіді;
- 3) уміння пов'язувати теорію з практикою;
- 5) логіка і аргументованість викладу;
- 6) грамотне коментування, наведення прикладів, аналогій.

Оцінювання відповіді на кожне з теоретичних питань здійснюється за такими **критеріями**:

– до 10 балів (до 20 балів під час ліквідації академічної заборгованості перед комісією) виставляється здобувачу вищої освіти тоді, коли його відповідь повна за змістом, формою і обсягом. Це означає, що здобувач вищої освіти у повній відповідності з робочою програмою засвоїв увесь навчальний матеріал, викладений на лекціях, у навчальній та спеціальній науковій літературі і дав бездоганні і глибокі відповіді на всі поставлені запитання, показав знання; не лише основної, але й додаткової літератури, нормативних джерел, навів власні думки, зробив узагальнюючі висновки, використав знання, отримані з суміжних, галузевих і спеціальних дисциплін, зумів пов'язати вивчений матеріал з реальною дійсністю. Мова здобувача вищої освіти повинна бути логічно обґрунтована і граматично правильна;

– до 8 балів (до 15 балів під час ліквідації академічної заборгованості перед комісією) виставляється здобувачу вищої освіти, якщо він твердо знає весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його; володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення

дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти науково-педагогічний працівник змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді.

– до 5 балів (до 10 балів під час ліквідації академічної заборгованості перед комісією) виставляється якщо здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру.

– 0 балів виставляється, коли здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні базових проблем, при формулюванні понять, на теоретичні питання білету не відповідає або відповідає не по суті, не може пов'язати теоретичний матеріал із сучасною дійсністю, робить велику кількість граматичних помилок.

Визнання результатів неформальної (інформальної) освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти.

Порядок зарахування та оцінювання знань здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті визначаються Положенням про порядок визнання у Львівському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, а також Положенням про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

Основними рекомендованими ресурсами для отримання знань у неформальній та/або інформальній освіті є:

- українська платформа професійного розвитку Prometheus - <https://prometheus.org.ua/> ;
- українська студія онлайн-освіти EdEra — <https://ed-era.com/> ;
- навчальна платформа HELP - <https://www.coe.int/uk/web/help-country/home>;
- інші ресурси на вибір здобувача вищої освіти.

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
80–89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)

71–79		C	Добре (загалом правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
66–70	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60–65		E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
31–59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
0-30		F	Незадовільно

5. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

5.1 Основні джерела

5.1.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Статут Організації Об'єднаних Націй : від 19.09.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010
3. Хартія економічних прав та обов'язків держав: від 12.12.1974 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_077
4. Про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй: Декларація від 24.10.1970 р. URL: www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/intlaw_principles.shtml
5. Про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями : Віденська конвенція від 21.03.1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04
6. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі : від 01.08.1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055
7. Про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру : Віденська конвенція від 14.03.1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254
8. Про посилення ефективності принципу відмови від погрози силою або її застосування в міжнародних відношеннях : Декларація від 18.11.1987 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_571/conv

9. Про привілеї та імунітети Об'єднаних Націй : Конвенція від 20.11.1946 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/995_150
10. Про спеціальні місії : Конвенція від 14.03.1975 р. URL: https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_254/page?lang=ru
11. Про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсинної зброї та про їх знищення: Конвенція від 10.04.1972 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_054

5.1.2. Спеціальна література

1. Ковалів М.В., Тимчишин Т.М., Ніканорова О.В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ. 2020. 212 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/simple-search?query=%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0+%D0%84%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE+%D0%A1%D0%BE%D1%8E%D0%B7%D1%83>
2. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса: Фенікс, 2018. 744 с.
3. Поповичук В. О. Міжнародні стандарти закріплення правопорушень у сфері незаконного використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Юридичні науки*, 2018. Т. 29(68), № 2. С. 108-115.
4. Malcomn E. International law: Fifth Edition. Oxford University Press. London, 2019.
5. Мицик В. В., Буроменський М. В., Буткевич О. В. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : «Право», 2019. Том 1. 416 с.
6. Сердюк О. В., Трагнюк О. Я., Яковюк І. В. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях і відповідях) : навч.-довід. посіб. / за заг. ред. І. В. Яковюка. Харків : Право, 2019. 124 с.
7. Комарова Т. В., Трагнюк О. Я., Яковюк І. В. Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях) : навч.-довід. посіб. / за заг. ред. І. В. Яковюка. Харків: Право, 2019. 178 с.

5.1.3. Додаткові джерела

1. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Назар Т.Я. Міжнародно-правова природа багатосторонніх банків розвитку. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023 № 2. С. 392-397. http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/05/APP-02_2023_FINAL.pdf
2. Ковалів М., Єсімов С. Діяльність генеральної асамблеї ООН щодо боротьби з незаконним перевезенням мігрантів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 525-528. http://www.lsej.org.ua/2_2023/124.pdf

3. Наум М. Я. Фізична особа як суб'єкт міжнародного права. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*, 2018. № 8(2). С. 31-34.
4. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Назар Т.Я. Міжнародно-правова природа багатосторонніх банків розвитку. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023 № 2. С. 392-397. http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/05/APP-02_2023_FINAL.pdf
5. Комарова Т. В. Організація судової системи Європейського Союзу. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2018. Т. 25. № 1. С. 79-96.
6. Ковалів М.В., Єсімов С.С. Односторонні акти держав у міжнародно-правовій системі. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. С. 900-906. https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/10/APP_5_2024-1.pdf
7. Бортник Н.П., Ковалів М.В., Єсімов С.С. Діяльність ООН у боротьбі з міжнародним тероризмом. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 1. С. 831-837. https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/01/APP_01_2025.pdf

5.2. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни
3. Плани проведення семінарських, практичних та лабораторних занять

5.3. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України: URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua/>
4. Міністерство закордонних справ України: URL: <https://mfa.gov.ua/>
5. Міністерство освіти і науки України: URL: <http://www.mon.gov.ua>
6. Верховний Суд : URL: <http://www.scourt.gov.ua>
7. Офіс Ради Європи в Україні: URL: <http://www.coe.int>
8. Організація Об'єднаних Націй в Україні: URL : <https://ukraine.un.org/uk/about/about-the-un>
9. Ватикан: URL: <http://w2.vatican.va/content/vatican/it.html>
10. Громадські ініціативи України: URL: <http://ngonetwork.org.ua/>
11. Національна тристороння соціально-економічна рада: URL: <http://www.ntser.gov.ua>
12. МАГАТЕ: URL: <https://www.iaea.org/>
13. Міжнародний комітет червоного Хреста: URL: <http://ua.icrc.org/>
14. Національний інститут стратегічних досліджень: URL: <http://www.niss.gov.ua>
15. Електронна бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ URL : <https://www1.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh>
16. Електронний репозитарій Львівського державного університету внутрішніх справ URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/>